

О. П. Степаненко, канд. екон. наук, ДВНЗ “Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана”

ВИЗНАЧЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ТА УМОВ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

У сучасних економічних умовах питання ефективного розвитку банківських систем є одним з найбільш актуальних. Разом з тим основною проблемою ефективного розвитку банківської системи є забезпечення її стабільності, основними факторами якої є ліквідність, стримування зростання кількості банків, захист інтересів вкладників і кредиторів тощо.

Оскільки банківська система має ієрархічну структуру, окремі елементи якої мають вертикально-горизонтальну структуру, модель розвитку банківської системи можна представити як результат дії від потенціалу розвитку, а саме – результат банківської діяльності W від потенціалу розвитку банківської системи $\Pi(t)$:

$$W = \frac{1}{t_1 - t_0} \int_{t_0}^{t_1} \Pi(t) dt,$$

де $\Pi(t) = F(EP(t), IPP(t), ZP(t), FP(t), PZC(t))$; F – функціонал системи потенціалів $(EP(t), IPP(t), ZP(t), FP(t), PZC(t))$; $EP(t) = (BP(t), IP(t), SEP(t))$ – економічний потенціал; $BP(t)$ – банківський потенціал; $IP(t)$ – інноваційний потенціал; $SEP(t)$ – соціально-економічний потенціал; $IPP(t)$ – політичний потенціал; $ZP(t)$ – законодавчий потенціал; $FP(t)$ – фінансовий потенціал; $PZC(t)$ – потенціал зовнішнього середовища. Тоді $\Pi(t) = F(U_1(t), U_2(t))$ визначає миттєвий стан банківської системи в момент часу t , де $U_1(t) = (EP(t), IPP(t), ZP(t), FP(t), PZC(t))$ – вектор елементів системи потенціалів; $U_2(t) = (u_1, u_2, \dots, u_n)$ – вектор змінних (ендогенних і екзогенних), який змінюється за складом і змістом у часі.

Дослідження потенціалу розвитку банківської системи дозволяє визначити фактори, які позитивно впливають на стійкий розвиток банківської системи, а також фактори, що мають негативний вплив на цей процес.

Під стійким розвитком банківської системи будемо розуміти процес глобального розвитку банківської системи, що відповідає динамічним властивостям і характеризується такими параметрами: рівнем безпеки, що характеризується збереженням значень ключових показників банківської діяльності в заданих межах; прогресивним розвитком, що характеризується наявністю цілеспрямованих керованих переходів для забезпечення досяжності цільової множини станів відносно індексів стійкого розвитку; стійкістю цільової множини станів системи, або можливості стабілізації цих станів, на які впливають процеси банківської діяльності.

У загальному випадку забезпечення стійкого розвитку банківської системи передбачає, що виникаючі загрози не будуть виводити систему за межі прийнятних рівнів ризику за видами банківської діяльності, тобто можливі негативні наслідки банківської діяльності будуть урівноважуватися позитивними управлінськими впливами.

Розроблена методика визначення умов стійкого розвитку банківської системи спирається на оцінку потенціалу розвитку останньої та включає такі етапи дослідження: вибір і розрахунок індикаторів стійкого розвитку на основі аналізу статистичної інформації; моделювання розвитку банківської системи, сценарний аналіз; аналіз ризиків процесів банківської діяльності; визначення умов стійкого розвитку на основі оцінки потенціалу досліджуваних процесів; розроблення рекомендацій для формування та реалізації стратегії стійкого розвитку; моніторинг реалізації стратегії стійкого розвитку.

Степаненко, О.П. Визначення потенціалу та умов стійкого розвитку банківської системи [Текст] / О.П. Степаненко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. тез доповідей XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції (27-28 жовтня 2011 р., м. Суми): у 2-х т. – Суми: УАБС НБУ, 2011. – Т. 1. – С. 128-130.